

УДК 37.091.33:004.774/912
DOI: 10.15587/2519-4984.2024.304461

МЕДІАОСВІТНІЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ ЛІЦЕЇВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

С. П. Байняшова

The article describes one of the current educational problems - the formation of information literacy of students in the process of learning the Ukrainian language based on the media education approach. The approach to learning was considered as a basic category that determines the further direction of learning the native language and the choice of the method of its implementation in further school practice. The article specifies the definition of "information literacy". The task of media education for the educational process is defined. The importance of using media texts in the educational process was emphasized. The goals, set for information literacy, are indicated. Theoretical research methods were used, which helped to more thoroughly investigate the aspects of the media educational approach to the formation of information literacy of a young language personality. Within the framework of the media education approach, the types of educational works are described. The general trends of modern times in the aspect of development and integrated implementation of the media approach to the subject of school education, which positively affects the content of education, are taken into account. The vector of this research is focused on the works of Ukrainian scientists. The peculiarities of studying the Ukrainian language on the basis of the media education approach are characterized. The principles of the formation of information literacy of students in the process of learning the Ukrainian language are outlined, which can ensure effective interaction of high school students with the modern media system and information resources. A number of works by foreign researchers were analyzed in order to describe how to correctly implement the media education process in Ukrainian language classes. There are several methods that should be used within the media education approach. It is taken into account that the ability to use various technologies and media means in the educational process is a significant advantage and progress in pedagogical activity. The importance of the development of the teachers themselves in the direction of technology is emphasized

Keywords: *information literacy, media education approach to learning the Ukrainian language, media education principles*

How to cite:

Bainyashova, S. (2024). Media educational approach to forming information literacy of lyceum students in Ukrainian language lessons. ScienceRise: Pedagogical Education, 2 (59), 35–39. doi: <http://doi.org/10.15587/2519-4984.2024.304461>

© The Author(s) 2024

This is an open access article under the Creative Commons CC BY license

1. Вступ

Зміни сучасних цінностей у суспільстві приводять до змін у теоретичних і практичних підходах до освіти. Науково-педагогічні дослідження потребують ґрунтовного аналізу методологічної основи освітнього процесу, зокрема в аспекті навчання української мови на засадах медіаосвітнього підходу. Донедавна поняття «медіаосвіта» було рідко вживаним у просторі вітчизняних закладів загальної середньої освіти, спеціалісти часто пов'язували його з поняттями «журналістика», «ЗМІ/комунікація». На сьогодні медіатизація стала однією із основних тенденцій розвитку інформаційного суспільства. В умовах медіатизації культури і суспільства потребує узагальнення, осмислення та поширення медіаосвітній підхід до навчання шкільних предметів, з-поміж них і до навчання української мови.

У сучасних реаліях суспільного життя, особливо в умовах воєнного стану, коли російський окупант веде неоголошену інформаційну війну, важливо

вибудувати такий процес навчання української мови, результатом якого було б формування інформаційно грамотної мовної особистості, яка володіє кількома компетентностями. Це необхідно для інформаційної безпеки суспільства загалом, адже поширення фейків, дезінформації, мови ворожнечі руйнує інформаційний простір і порушує суспільну мораль.

2. Літературний огляд

Українські дослідники виконали чимало наукових розвідок щодо медіаосвітнього підходу до навчання. К. Біницька займається аналізом розвитку та становлення медіаосвіти у світі; досліджує проблеми медіапедагогіки від 90-х років минулого століття до нинішнього часу [1]. В. Іванов проаналізував зміст медіаграмотності та медіаосвіти як освітніх категорій через призму вітчизняного та зарубіжного досвіду; виділив та дослідив ключові медіаосвітні теорії [2]. Ідеї актуальної грамотності описала Н. Бондаренко, вона розглянула таку проблему освіт-

нього процесу, як читацька грамотність українських учнів у розрізі результатів дослідження PISA [3]. Читацька грамотність – важливий складник інформаційної грамотності, тому що допомагає формувати низку вмінь: розрізняти різні види інформації, здобувати цільову інформацію, формулювати висновки, інтерпретувати інформацію, осмислювати інформацію. Г. Корицька досліджує тему навчання української мови в медіаосвітньому середовищі та як саме можна втілити медіадидактику в шкільну практику мовної освіти [4]. Окремі теоретичні аспекти формування інформаційної грамотності учнів у процесі навчання української мови викладено в лінгводидактичних дослідженнях Н. Бондаренко, Н. Голуб, С. Карамана, О. Кучерук, С. Омельчука, О. Семеног та ін.

Аналіз наукових праць свідчить про інтерес науковців до медіаосвітніх проблем, однак питання формування інформаційної грамотності учнів ліцеїв у процесі навчання української мови спеціально не досліджувалося.

3. Мета та завдання дослідження

Мета статті – визначити особливості формування інформаційної грамотності в учнів старших класів у процесі навчання української мови на засадах медіаосвітнього підходу.

Для досягнення мети були поставлені такі завдання:

1. Виділити та коротко проаналізувати основні принципи медіаосвіти.
2. Описати особливості реалізації медіаосвітнього підходу на уроках української мови.

4. Матеріали та методи

У ході проведення дослідження використовувалися теоретичний метод та метод аналізу. Теоретичні методи дослідження допомогли ґрунтовніше дослідити аспекти медіаосвітнього підходу щодо формування інформаційної грамотності юної мовної особистості. Методом аналізу було виокремлено принципи медіаосвіти.

Для пошуку джерел інформації дослідження були використані різноманітні ресурси: наукові бази даних Google Scholar, Clarivate, Web of Science, Scopus та інші, що надають доступ до великої кількості академічних статей і досліджень; електронні репозиторії (Електронна бібліотека НАПН України) закладів вищої освіти та наукових установ, де зберігаються автореферати дисертацій, наукові публікації та інші наукові роботи.

5. Результати дослідження

На думку медіалінгвістів, сучасне інформаційне суспільство формується значною мірою під впливом масмедіа, основними ознаками якого є глобальна всеосяжність у різних сферах буття, виняткова авторитетність у суспільстві, спричинена доступністю до всіх медіаканалів. Масмедійний ресурс у сучасному соціумі, безперечно, відіграє вирішальну роль у процесах мовного розвитку. На це впливають, насамперед, демократизація та естетизація мови, розширення структури та методів поширення інформації, світові глобалізаційні процеси, зокрема в інформаційній

сфері та ін. [5]. У цьому контексті важливим є формування інформаційної грамотності в здобувачів освіти під час мовної освіти. За Л. Шевченко, Д. Сизоновим, інформаційна грамотність – це оптимальний щодо мети й завдань медіакомунікації тип вербалізації та поширення інформації в динаміці сучасних лінгвомедійних технологій впливу на масову аудиторію [5].

Ми розуміємо *інформаційну грамотність* як здатність особистості проявляти свої інформаційні потреби, шукати, аналізувати, оцінювати та етично використовувати інформацію; здатність, що забезпечує розуміння інформації та усвідомлення того, як вона (інформація) працює; як сукупність умінь працювати з інформацією, ідентифікувати та орієнтуватися в інформаційних ресурсах, відповідних навичок, необхідних для правильного пошуку, аналізу та використання інформації [6].

Поняття інформаційної грамотності поєднане з терміном «медіаосвіта». Медіаосвіту розуміють як вивчення медіа, що пов'язане одночасно зі знаннями того, як створюється та поширюється медіатекст, також із розвитком аналітичних здібностей, інтерпретації та оцінки змісту медіатексту [7]. Офіційні джерела ЮНЕСКО трактують медіаосвіту як навчання теоретичних і практичних умінь для опанування сучасних медіаресурсів та інформаційних джерел, відповідно ці джерела розглядають як частини особливої галузі знань у педагогічній теорії та практиці [8]. Завдання медіаосвіти – це підготувати майбутню молодь до життя в сучасних інформаційних умовах, до сприйняття інформації, навчити молодь розуміти її, усвідомлювати наслідки її дії на психічний стан, опанувати способи спілкування за допомогою технічних засобів [2]. Тому в основу медіаосвітнього підходу до навчання шкільного предмета може бути покладено таку медіадіяльність, яка сприятиме підготовці учнівства до життя в інформаційному просторі.

Суттєвими умовами формування українськомовної особистості учня як активного учасника інформаційного суспільства є дотримання загальнодидактичних, лінгводидактичних і специфічних принципів навчання української мови, а також урахування принципів, які впливають із закономірностей роботи з інформацією. Відповідно до сказаного в методиці навчання української мови старшокласників варто взяти до уваги основні принципи медіаосвіти, задекларовані в «Концепції впровадження медіаосвіти в Україні» (2016 р.), а саме: особистісний соціально-психологічний принцип, принцип перманентного оновлення змісту, принцип орієнтації на розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, принцип пріоритету морально-етичних цінностей, принцип пошанування національних традицій, принцип патріотизму, принцип громадянської спрямованості, принцип естетичної наснаженості, принцип продуктивної мотивації. Далі розглянемо деякі з цих принципів через призму формування інформаційної грамотності мовної особистості учня старших класів у процесі навчання української мови [9].

Особистісний соціально-психологічний принцип – для формування інформаційно грамотної юної мовної особистості потрібно враховувати медіапо-

треби та медіавподобання старшокласників, їхні вікові особливості, звертати увагу на рівень персональної медіакультури та рівень медіакультури соціальних груп, того середовища, у якому зростає учень.

Принцип орієнтації на розвиток інформаційно-комунікаційних технологій – у процесі мовної освіти потрібно застосовувати ІКТ для обміну інформацією, для взаємозв'язку й комунікації, для створення інформаційних/ електронних освітніх ресурсів (блог, електронний навчальний курс, мовноосвітній телеграм-канал, правописний тренажер та ін.), що потенційно може розвивати інформаційну грамотність юних здобувачів освіти.

Принцип пріоритету морально-етичних цінностей – дотримання цього принципу в процесі навчання української мови передбачає формування «духовного обличчя» учня, ціннісного ставлення до світу, до праці, мистецтва, до себе й до інших шляхом роботи з медіатекстами, у яких утверджуються моральні загальнолюдські й національні цінності.

Принцип пошанування національних традицій – урахування цього принципу в українській мовній освіті орієнтує на створення освітнього середовища, яке б сприяло поширенню й цінуванню національно-культурних традицій, звичаїв на основі розуміння учнями визначальної ролі української мови для українців, її лінгвокультурних, етнолінгвістичних аспектів та важливості українськомовного спілкування для збереження національної ідентичності.

Принцип продуктивної мотивації – для формування інформаційної грамотності старшокласників у процесі навчання української мови важливе творче сприймання, інтерпретація медіа на основі досвіду здобувачів, а також зацікавлене створення учнями власної медіапродукції (інформаційних повідомлень, відеороликів, лонгридів та ін.).

Н. Приходькіна зазначає, що медіаосвіта розробляє три кола питань: грамотність, критичне мислення та комунікаційні процеси. Специфіка медіаосвітнього підходу значною мірою залежить від предмета, який викладають, наприклад: українська мова, література чи інформатика [9].

За умови інтегрування медіаосвіти в шкільний курс української мови «учитель-словесник має змогу формувати в учнів на уроках мови не лише предметну компетентність, а й інформаційну грамотність і медіакультуру як компоненти ключових компетентностей, які є основою для успішного життя в інформаційному суспільстві» [7]. О. Кучерук зазначає: «медіаосвітній підхід до навчання української мови – це методологічний орієнтир в організації мовної освіти на основі медіаосвітніх принципів і технологій, що передбачають у процесі формування мовної особистості учня пошук, отримання, засвоєння, аналіз, оцінювання, інтерпретацію інформації, створення учнями власних текстів із використанням медіа, формування здатності критично сприймати медіатекст» [10]. Науковиця акцентує на низці цілей, пов'язаних із формуванням інформаційної грамотності учнів у просторі мовної освіти:

– уміння ефективно шукати, читати, сприймати й аналізувати інформацію, подану в різних знакових формах (текст, схема, таблиця, фото, малюнок та ін.);

– уміння шукати джерела, першоджерела та працювати з ними;

– розуміння авторського права;

– уміння вирізняти плагіат;

– уміння усвідомлено відрізняти факти від суджень у медіаінформації;

– уміння систематизувати інформацію, висувати гіпотези, оцінювати альтернативи [11].

Співвідносним з інформаційною грамотністю є поняття інформаційно-цифрової компетентності. Л. Галаєвська виділила компоненти цієї компетентності. *Когнітивний компонент* відображає процес аналізу та перероблення одержаної інформації на основі мікрокогнітивних актів (порівняння, аналіз, прогнозування наслідків, взаємодія із наявними знаннями, фіксація в довгостроковій пам'яті). *Технологічний компонент* – уміння користуватися мережею інтернету та навички роботи з різними пристроями. *Діяльнісний компонент* – наявність умінь та навичок роботи з інформацією, навичок міжособистісного та віртуального спілкування в різних мережах. *Мотиваційно-особистісний компонент* – розкриває ступінь вмотивованості здобувача освіти, готовність та його здатність до застосування інформаційних технологій у власній діяльності, ціннісні орієнтації. *Рефлексійний компонент* – передбачає вміння самостійно визначати власний рівень сформованості компетентності та вміння сфокусуватися на самооцінці, саморегуляції, самореалізації. *Комунікативний компонент* – знання та вміння користуватися технічними засобами в процесі передавання інформації [12].

Одним із завдань сучасного освітнього процесу є формування в здобувачів мотивації до навчання та потреби до постійної самоосвіти. Одним із шляхів забезпечення мотивованого навчання шкільного предмета є застосування медіаосвітнього підходу. На основі використання в мовній освіті медіатексту, як зразка медіапродукту з різними візуальними/ звуковими елементами, можна навчити старшокласників самопрезентації та критично оцінювати повідомлення. Цінність медіаосвітнього підходу до навчання української мови в тому, що він уможливує підготувати юних мовців до життя в інформаційному суспільстві.

Згідно з думкою Н. Голуб, методологія навчання української мови має базуватися на способі мислення (креативність, критичне мислення, здатність вирішувати проблеми та приймати рішення), на праці (спілкування та співпраця), залученні різних сучасних програм (потенціал інформаційних технологій), умінні жити в теперішніх реаліях світу й грати роль активного, відповідального громадянина та члена суспільства. Прагнення до розвитку критичного мислення за допомогою ситуаційних методів є важливою частиною формування майбутньої грамотної особистості. Тому що саме критичне мислення стимулює формування власних думок, висловлювання власної чіткої позиції стосовно різних суспільно-політичних питань, відрізняти правдиву інформацію від маніпуляції та фейків, які поширюють різноманітні інформаційні платформи [13].

Міністерство освіти та науки України 2016 року оприлюднило «Концептуальні засади реформу-

вання середньої освіти», де описано основні напрями розвитку вітчизняної освіти. Було виокремлено десять компетентностей, найбільш необхідних особистості в дорослому житті. З-поміж них є інформаційно-цифрова компетентність, що має на меті впевнене та критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій для створення пошуку, оброблення, обміну інформацією на роботі, у публічному просторі, приватному спілкуванні та соціальних мережах» [14].

На думку сучасних лінгводидактів, розвивальний і навчально-виховний вплив медіаосвітнього підходу значною мірою залежатиме від того, як суб'єкти освітнього процесу критично осмислюватимуть інформацію, наскільки творчі учні будуть у медійному вираженні, як вони зможуть візуалізувати відомості за допомогою онлайн-сервісів та програм, а також від організованого діалогу між учителем та учнями для обміну враженнями та обговорення сприйнятої інформації, яка подана в медіатексті (реклама, відеофільм, смс, допис у соціальній мережі тощо) [15].

О. Шуневич акцентує увагу на видах навчальної роботи, які сприяють розвитку медіаторчості учнів на уроках української мови. З погляду нашого дослідження важливою є думка про те, що формування медіаторчих умінь учнів можна поєднувати з навичками аналізу різних медіатекстів та інформаційних джерел [16].

А. Грізл, В. Керолін, Р. Т'юзан (Grizzle Alton, Wilson Carolyn, Tuazon Ramon) та ін. стверджують, що навчання будь-якої мови необхідно здійснювати через залучення різних інфомедійних компонентів, тому що старшокласники звикли до голосових повідомлень, інфографік, цифрових зображень та ін. Для них буде актуально виконувати завдання із активним використанням різних вебресурсів. Організований у такий спосіб процес навчання модернізує освітнє середовище, робить його відкритим до новітніх технологій. Учитель може реалізувати на уроці нові форми подання інформації й технологізувати практичну діяльність, у результаті буде зростати зацікавленість учнів до пізнання, до навчально-культурного діалогу, це стане поштовхом до добросовісного інформаційного пошуку, дослідницької діяльності, вирішення проблемних ситуацій на уроці шляхом критичного мислення, до мовленнєвої творчості та онлайн-комунікації. Тому дидактична цінність медіазасобів у тому, що вони є дієвим елементом розвитку мовленнєвого мислення, інтелектуального та культурного потенціалу молодої прогресивної мовної особистості, підготовки її до навчання впродовж усього свого життя. Цьому сприяють такі методи: контекстний аналіз, моделювання, дослідження [17].

Аналіз лінгводидактичних праць (Н. Голуб, О. Горошкіна) спонукає застосовувати також практичні методи: ситуаційні, метод проєктів, вправи, діалогічний метод, ігрові тощо. Старшокласники повинні вивчати та засвоювати матеріал на уроках української мови як інструмент думки, адже комунікативний зміст формується під час мовленнєво-мисленнєвої діяльності, під час вивчення мови в пріоритеті має

бути активна пізнавальна, інтелектуальна, мовленнєва, комунікативна діяльність учнів [11].

Через упровадження в сучасній українській освіті тенденцій європейського та американського зразка, хочемо додати до аналізу досвід іноземних колег, які будують навчальний процес на засадах медіаосвітнього підходу методом занурення. До прикладу, К. Пагано, зазначає, що метод занурення найкраще підходить для формування інформаційної грамотності в старшокласників. Дослідниця пропонує обрати таку навчальну модель, що будуватиметься на трьох основних напрямках навчання. *Перший* – когнітивний, передбачає засвоєння учнем інформації. *Другий* – афективний або емоційний, має на меті формувати емоційний зв'язок з досліджуваним предметом. *Останній, третій*, – психомоторний, відповідає за набуття практичних навичок. Авторка обстоює ідею того, що майбутнє освіти – дистанційне навчання. Тож це пов'язано із зануренням, тобто учні будуть занурені в спеціально змодельоване віртуальне середовище та відпрацьовувати на практиці ті навички, які необхідно вдосконалити. Побудова навчального процесу за таким зразком поєднує в собі найкращі ознаки від аудиторного та електронного видів навчання. Користуючись комп'ютерними технологіями, створюється особливе інформаційно наповнене середовище, у якому кожен учень зможе працювати над відпрацюванням потрібних навичок на основі трьох напрямів. На когнітивному рівні відбувається засвоєння нової інформації, презентованої їй в умовах, що наближені до реальних. Водночас зворотний зв'язок тренує практичні та психомоторні навички. Усе це буде відбуватися в межах ігор та вигаданих історій, учні матимуть сильну емоційну зосередженість на предметі та азарт, що сприяє підвищенню рівня їхньої майстерності. Гармонійне поєднання практики, теорії, змодельованого середовища, зворотнього зв'язку та емоційного залучення учнів забезпечує найкращий результат [18].

Окремі аспекти щодо особливостей сучасної мовної освіти описано в концепції навчання української мови учнів старшої школи (автори Н. Голуб, О. Горошкіна), а саме: взаємозв'язок вибору змісту, форм, методів, засобів навчання української мови з соціально-економічним розвитком людства, соціокультурними умовами, у яких знаходяться суб'єкти освітнього процесу, а також урахування їхніх типологічних особливостей та формування психологічно комфортної атмосфери під час уроку; успіх освітнього процесу залежить від навчально-методичної підготовки вчителя до професійної діяльності та від соціально-психологічних, матеріальних умов, у яких відбувається рух освітнього процесу; результати освітньої діяльності залежать від особливостей взаємодії учня з іншими суб'єктами освітнього процесу та навколишнім середовищем [19].

Перспективними є подальше дослідження взаємозв'язку інфомедійної та інформаційної грамотності учнівства, створення відповідних ігрових освітніх ресурсів для формування в учнів інформаційної грамотності під час українськомовної освіти, розробка власної методики на базі медіаосвітнього підходу.

6. Висновки

Отже, аналіз праць лінгводидактів свідчить про важливість інтегрування медіаосвітнього підходу в простір шкільної українськомовної освіти.

1. Проаналізовано наступні принципи медіаосвіти (особистісний соціально-психологічний, перманентного оновлення змісту, орієнтації на розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, пріоритету морально-етичних цінностей, пошанування національних традицій, патріотизму, громадянської спрямованості, естетичної наснаженості, продуктивної мотивації). Завдяки вищеперерахованим принципам активізується процес формування й розвитку в учнів інформаційної грамотності в шкільному курсі української мови через інструменти пізнання повідомлень та інформаційних ресурсів.

2. Описано особливості реалізації медіаосвітнього підходу. Зроблено підсумок, що в учнів будуть розвиватися навички сприймання, аналізу, інтерпретування, оцінювання інформації. Завдяки медіаосвітньому підходу можна застосовувати ефективні фор-

ми та методи роботи щодо формування інформаційної грамотності юної мовної особистості.

Конфлікт інтересів

Декларуємо, що відсутній конфлікт інтересів стосовно даного дослідження, в тому числі фінансового, особистісного характеру, авторства чи іншого характеру, що міг би вплинути на дослідження та його результати, представлені в даній статті.

Фінансування

Дослідження проводилось без фінансової підтримки.

Доступність даних

Рукопис не має пов'язаних даних.

Використання засобів штучного інтелекту

Автори підтверджують, що не використовували технології штучного інтелекту при створенні представленої роботи.

Література

1. Біницька, К. (2014). Досвід розвитку медіаосвіти в зарубіжних країнах. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету, 1, 37–44.
2. Гончаренко, С. У. (1997). Український педагогічний словник. Київ, 373.
3. Бондаренко, Н. (2020). Читацька грамотність українського учнівства: акценти PISA-2018. Український Педагогічний журнал, 2, 95–103. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2020-2-95-103>
4. Корицька, Г., Богдзівич, С. (2021). Можливості інтеграції елементів медіадидактики у шкільну мовно-літературну освіту. Український Педагогічний журнал, 4, 171–179. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-4-171-179>
5. Шевченко, Л., Сизонов, Д. (2021). Теорія медіалінгвістики. Київ, 214.
6. Байняшова, С. (2023). Контент-аналіз поняття «інформаційна грамотність». Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки: науковий журнал, 3 (114), 5–15.
7. Clark, R. E. (2001). Educational Media. International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences, 4279–4283. <https://doi.org/10.1016/b0-08-043076-7/02335-4>
8. Кучерук, О. (2020). Навчання української мови на засадах медіаосвіти в загальноосвітній школі: соціокультурний аспект. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки, 51, 76–80.
9. Найдьонова, Л. А., Слюсаревський, М. М. (2016). Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). Київ, 16.
10. Кучерук, О. (2020). Інтегрування інфомедійної грамотності в простір мовної освіти. Українська мова і література в школі, 3, 9–12. Available at: <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/32198> Last accessed: 18.02.2023
11. Приходькіна, Н. О. (2019). Медіаосвіта як засіб розвитку ефективної взаємодії учнів із сучасним інформаційним простором. Гуманітарний корпус, 30, 104–105.
12. Галасвська, Л. (2018). Формування інформаційної компетентності старшокласників на уроках української мови. Українська мова і література в школі, 3, 26–29.
13. Голуб, Н. (2019). До проблеми формування громадянської компетентності в учнів ліцею на уроках української мови. Формування громадянської культури в новій українській школі: традиційні та інноваційні практики. Суми.
14. Грищенко, М. (Ред.) (2016). Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. МОН України, 40. Available at: <https://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/20195> Last accessed: 19.12.2023
15. Кучерук, О. А., Магдич, Т. П. (2022). Громадянська компетентність у методиці навчання української мови учнів старших класів. Житомир: Вид-во ПП "Рута", 148.
16. Шуневич, О. М. (2017). Шляхи формування медіаграмотності в процесі навчання учнів української мови. Український педагогічний журнал, 4, 103–111.
17. Grizzle, A., Wilson, C., Tuazon, R., Cheung, C. K., Jesus, L., Fische, R. et al. (2021). Media and information literate citizens: think critically, click wisely! Media and information literacy curriculum for educators and learners. Paris: UNESCO Publishing, 403. Available at: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000377068> Last accessed: 19.12.2023
18. Pagano, K. O. (2013). Immersive Learning: Designing for Authentic Practice. Storytel. Available at: <https://www.storytel.com/in/books/immersive-learning-designing-for-authentic-practice-2149933> Last accessed: 20.12.2023
19. Голуб, Н. Б., Горюшкіна, О. М. (2019). Концепція навчання української мови учнів старшої школи. Київ, 56.

Received date 21.04.2024

Accepted date 16.05.2024

Published date 31.05.2024

Байняшова Світлана Павлівна, аспірантка, навчально-науковий інститут філології та журналістики, Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, м. Житомир, Україна, 10008

E-mail: lanakratuk@gmail.com